

перекласти утворені префіксальні дієслова українською мовою, спираючись на знання семантики твірної основи та префікса.

2. Навести приклади похідних основ префіксальних дієслів, які утворені за моделлю *pref. + SV → SV pref.* Наприклад: *over/bear, over/draw, over/feed* тощо.

3. Спираючись на значення основ твірних іменників і суфіксів, обрати англійський еквівалент терміна «запалення стінок альвеоли зуба»: а) *alveolectomy*; б) *alveolus*; в) *alveolitis*.

4. Проаналізувати термінологічну словникову статтю та виявити префікси та суфікси похідних основ медичних термінів, класифікувати словотворчі моделі, за якими вони утворюються та перекласти їх українською мовою, наприклад: *dent* – зуб, *dental* – зубний, *dentist* – стоматолог, *dentalgia* – зубний біль, *dentition* – зубний ряд, *dedentition* – випадіння зубів.

Використання у навчанні іноземної мови принципів репрезентації медичних термінів у напрямі від твірних основ, сприятиме полегшенню розуміння словотворчої структури терміна та його значення. Розглянемо це на прикладі твірної основи **heal**:

heal- (*зцілювати*): *heal/able* – виліковний, *heal/ing* – зцілення, *heal/th* – здоров'я, *heal/th/less* – хворобливий, *heal/th/ful* – цілющий, *heal/th/y* – здоровий, *un/heal/th/y* – хворобливий.

Систематична робота зі словниковими статтями з використанням репрезентативного опису термінів привчає здобувачів вищої освіти розуміти похідне слово за наявними словотворчими елементами, які входять до їх складу. Застосовуючи прийоми асоціативного характеру у навчанні англійської мови за фаховим спрямуванням, науково-педагогічний працівник сприяє тому, що процес упізнавання та запам'ятовування медичних термінів значно спрощується та полегшується.

Отже, запропонований підхід у навчанні словотвору медичної термінології, звільняє здобувачів вищої освіти від значної частини простого механічного запам'ятовування та сприяє розумінню словотворчої та семантичної структури медичних термінів.

Коваль Т.І., Ваценко А.І., Ізюмська О.М., Боднар В.А.,
Котелевська Т.М., Сизова Л.М., Прийменко Н.О., Полторапавлов В.А.,
Лимаренко Н.П., Марченко О.Г., Здор О.І.
Полтавський державний медичний університет, м.Полтава

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19

Пандемія коронавірусної інфекції COVID-19 внесла корективи в усі сфери людської діяльності. Введення карантинних обмежень та перехід на дистанційну форму навчання значно вплинули на якість освіти, зокрема,

студентів-медиків. Відомо, що організація навчального процесу у медичних ЗВО значно відрізняється від інших та має акцентуватись на засвоєнні практичних навичок, що стало проблематичним в умовах поширення коронавірусу в Україні та світі. Впровадження сучасних інформаційних технологій є необхідною вимогою в забезпеченні сучасного навчання майбутніх лікарів. Карантинні обмеження посилили потребу в нових підходах до навчання, швидкого переходу до використання онлайн-ресурсів, ґрунтовних змін у методичних підходах, що забезпечило б ефективне засвоєння навчального матеріалу студентами. Однак раптовий перехід до дистанційного режиму став викликом як для викладачів, так і студентів. Саме тому на сьогодні важливо визначити та усунути актуальні проблеми в організації дистанційної освіти.

Мета: визначити актуальні проблеми викладання медичних дисциплін в умовах пандемії COVID-19, з'ясувати вплив пандемії на організацію навчального процесу в медичних ЗВО.

Матеріали та методи. Нами було проведено опитування серед студентів 5 та 6 курсу медичного факультету №1 та викладачів Полтавського державного медичного університету відносно їх ставлення до дистанційного навчання. Загалом в опитуванні взяли участь 68 студентів та 34 викладачі. Опитування проводилось анонімно у режимі онлайн за допомогою попередньо створеної анкети у форматі Google Forms. Анкета містила у собі запитання з приводу якості засвоєння матеріалу, зручності, переваг та недоліків дистанційного навчання.

Результати та обговорення. У результаті проведеного анкетування було встановлено, що до переваг дистанційного навчання серед 68 опитаних студентів-медиків 35 осіб (51,4%) відзначили можливість навчатись у спокійній обстановці; 52 (76,4%) - економію часу та витрат на дорогу; 27 (39,7%) - постійний доступ до лекційних та методичних матеріалів, 15 (22,0%) – зниження ризику захворіти на COVID-19. Серед недоліків більша частина студентів обрали неможливість відпрацювання практичних навичок – 59 (86,7%) та відсутність соціалізації – 51 (75,0%). Викладачі, що взяли участь в опитуванні до проблем дистанційної форми навчання віднесли велике навантаження на зір – 25 осіб (73,5%), проблему ідентифікації студентів – 18 (52,9%), порушення принципів академічної доброчесності – 13 (38,2%), проблеми з технічним забезпеченням та якістю інтернету – 10 (29,4%). Як викладачі 27 (79,4%), так і студенти 44 (64,7%) визнали кращою очну форму навчання.

Висновки. Отже, пандемія COVID-19 значно вплинула на організацію навчального процесу в медичних ЗВО. Найбільш актуальними проблемами викладання медичних дисциплін в дистанційному режимі за умови карантину є неможливість відпрацювання практичних навичок, велике навантаження на зір, проблема ідентифікації студентів, порушення принципів академічної доброчесності, проблеми з технічним забезпеченням та якістю інтернету. Саме тому для оптимізації та підвищення ефективності підготовки майбутніх лікарів необхідно спрямувати свої сили на розробку нових підходів у

викладанні із використанням великої кількості ситуаційних задач різного рівня складності, комбінування аудіо-, відеоматеріалів, презентацій з використанням клінічних випадків; покращити матеріально-технічне забезпечення ЗВО, проводити бесіди зі студентами з приводу виконання основних принципів академічної доброчесності.

**Козакевич В. К., Цвіренко С. М., Фесенко М. Є., Зюзіна Л. С.,
Козакевич О. Б.
Полтавський державний медичний університет, м.Полтава**

ВПЛИВ ЕКЗОГЕННИХ ЧИННИКІВ НА ФОРМУВАННЯ РІВНЯ СОМАТИЧНОГО ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Вступ. Погіршення стану здоров'я дитячого населення, яке спостерігається в останні роки, пов'язано з незадовільними умовами життя досить великої частки населення, що знижує компенсаторно-приспосувальні можливості дитячого організму. Тому рання діагностика є ефективним засобом профілактики захворювань та зміцнення здоров'я дітей. Це підтверджує доцільність вивчення стану соматичного здоров'я дітей з урахуванням вивчення факторів мікросоціального середовища.

Мета. Вивчити стан соматичного здоров'я дітей шкільного віку у м. Полтава та встановити фактори ризику щодо його порушень.

Матеріали та методи. Нами вивчено стан соматичного здоров'я 498 дітей віком 12-14 років за методикою кількісної експрес-оцінки Г. Л. Апанасенко (1999), яка дозволила виділити у обстежених діте п'ять рівнів соматичного здоров'я (РСЗ): низький, нижче середнього, середній, вище середнього та високий. З метою виявлення ролі впливу соціальних та санітарно-гігієнічних факторів на РСЗ школярів проведено індивідуальне опитування обстежених дітей за спеціально розробленою анкетною.

Результати. Встановлено, що лише 4,6 % дітей мали високий РСЗ, 6,6 % - вище середнього. Середній РСЗ спостерігався у 27,2 % обстежених. Понад 60 % підлітків мали РСЗ низький та нижче середнього.

Вивчення соціального статусу батьків показало, що 83,7 % матерів мали постійну роботу, з них – 47,2 % склали службовці, 36,5 % – робочі. Більшість батьків також мала роботу (79 %). Питома вага робочих складала 46,4 %, службовців – 34,6 %. Досить високим виявився освітній рівень батьків: 38,0 % матерів мали вищу освіту, середню спеціальну та середню – 37,2 % та 24,8 % відповідно. В нашому дослідженні сім'ї з задовільною матеріальною забезпеченістю спостерігалися у 50,4 % випадках, з незадовільною – у 23,0 %. Добру матеріальну забезпеченість мали лише 26,9 % сімей. Різними за гігієнічною оцінкою виявилися умови життя обстежених дітей. Результати наших досліджень свідчать, що близько 23,0 % дітей мають незадовільні умови життя. У 51,9 % дітей гігієнічні умови життя були оцінені, як задовільні. Лише у четвертій частині обстежених дітей житлові умови виявилися добрими.